

PREÀMBUL. UNA HABITACIÓ D'HOSPITAL

Tot d'una el professor Queralt va obrir els ulls. Sense més ni més, sense cap estímul exterior, com si un mecanisme silenciós s'hagués activat dintre seu. Estava completament desvetllat, lúcid i tranquil, sense rastre d'aquella caparra que sovint s'arrossega al matí, quan et desperten a mig son, o al migdia, en desensopir-te d'una becaina massa llarga.

D'un cop d'ull va examinar el seu entorn. Estava en una habitació d'hospital: el llit mig alçat, els cables que portava connectats a diferents parts del cos, els monitors que li devien estar controlant les constants vitals... era evident. Les parets de l'habitació eren de color cru i, just a la de davant del seu llit, hi havia penjat un únic quadre que representava un bosc de bedolls molt estilitzat, pintat amb tonalitats de verd, només verd. A part del llit, hi havia una butaca, que semblava prou còmoda per passar-hi llargues estones, o fins i tot dormir-hi, un armari encastrat a la paret de l'esquerra i, prop de la porta d'entrada, que estava entreoberta, una altra porta, tancada, que va suposar que devia donar al bany. A l'altra paret, a la seva dreta, hi havia un gran finestral amb una cortina grisa, un estor, abaixada, que matisava la llum de fora i permetia entreveure el que segurament eren els arbres d'un parc. Va deduir que devia estar en

un primer pis. No hi havia més llum que la que entrava pel finestral, de manera que l'estança estava banyada per una penombra molt suau i agradable.

Va mirar de recordar, però li costava fer seguir la memòria... Marc Aureli Queralt, professor, assagista... Ah! sí, li agradava definir-se com a assagista, era un concepte prou ambigu i modest alhora. Un assagista tempteja sempre la veritat, però mai no té la certesa d'arribar-hi, això estava bé. A més a més ¿qui espera gaire res d'un assagista? Tot i així, si podia, evitava definir-se de cap manera. S'havia doctorat en filosofia i antropologia i després havia donat classes de matèries molt heterodoxes, o que ho semblaven, a diverses universitats: Antropologia Alienígena, que era l'estudi de les formulacions sobre altres mons, amb les seves cultures i tota mena de suposades espècies intel·ligents autòctones, o Història de les Idees Teratològiques, o sigui la conceptualització que s'havia fet de la monstruositat humanoide en diverses èpoques i societats. Tot això a partir de les novel·les, els còmics, el cinema... i també de les cròniques i relats de viatgers i pretesos abduïts, un material que havia estudiat a fons. També explicava Prospectiva Evolucionista, projeccions futuristes de l'evolució, basades en les mateixes constants de l'evolucionisme, i d'altres matèries més convencionals. En aquests temes era tota una autoritat. Cap d'aquestes matèries, per estranyes que semblessin, no era nova, però sí bastant insòlites, tot i que en algunes s'hi havien fet recerques molt interessants. La majoria dels seus col·legues pensaven que dedicar-s'hi era una ximpleria i una pèrdua de temps, però el respectaven. Havia escrit llibres i articles, els necessaris i algun més de compromís. No li agradava contribuir a engruixir la

literatura acadèmica més enllà de l'imprescindible per exposar les seves idees fonamentals. Tots els requisits de l'acadèmia li feien una mandra enorme i, a més a més, pensava que s'escrivia massa, en general, molt més del que hauria estat convenient per accelerar i democratitzar el coneixement.

Havia fet altres coses a la seva vida, n'estava segur, moltes, però ara no se'n recordava. Només li venien al cap els darrers anys, dècades potser, en què havia estat fonamentalment escrivint i explicant, dintre i fora de les aules. Si més no, així es guanyava la vida.

Però ¿què hi feia en un hospital?... Ah! sí, ja ho recordava. Bé, no, de fet no recordava res, o ben poca cosa. Podia recordar que li estaven fent una entrevista en un auditori, potser en una universitat, o en alguna altra mena de centre cultural i devia haver tingut algun accident vascular. Tenia problemes coronaris, d'això n'estava segur. Li venien al cap imatges d'una ambulància, l'ambient d'un hospital, un quiròfan i... ja res més. Probablement el devien haver operat i potser havia entrat en coma, o li havien induït, i ara es despertava. Això podia explicar que no dugués cap via, només els catèters que aparentment se subjectaven amb alguna substància adhesiva, i també que, en lloc d'una bata hospitalària, portés un refinat pijama de color blau cel, que semblava de seda o de setí. Es va tocar la cara i el cap i va comprovar que, a més a més, anava perfectament afaitat i amb el cabell tallat a la seva justa mida i, segons semblava, ben pentinat. Més que en un hospital, feia l'efecte que estigués en una habitació d'hotel medicalitzada.

Per algun lloc hi devia haver algun timbre, un polsador. Si trucava vindria algú i el podrien treure de dubtes. Però no, segurament era millor esperar, potser moure's sobtadament no li aniria bé. A més a més, fins allà on arribava la seva vista sense fer acrobàcies, no s'albirava cap timbre ni res semblant.

A veure ¿què més podia recordar? El seu pensament recorria la memòria a la velocitat de la llum, però pescava records d'una manera molt selectiva i imprevisible. Hi havia zones que estaven clares i detallades, però d'altres eren completament opaques o buides. De temes familiars o afectius, per exemple, no en tenia cap record, ni de la seva joventut, o de la seva infantesa, només aconseguia veure's com un home gran, de mitjana edat o decididament vell. Maleïda la gràcia! Es va mirar les mans i, efectivament, eren les mans d'un home d'edat, de setanta i molts anys, o potser més i tot. Això sí, la seva vida professional i acadèmica, en aparença, la recordava amb tot detall, si més no determinats aspectes, perquè, sospitosament, tots els records eren positius: èxits, satisfaccions, reconeixements... Alguna cosa li deia que el seu cervell li feia trampes i que allà hi havia d'haver forats per omplir.

Es va obrir la porta i va entrar una infermera, que va anar mecànicament a comprovar els monitors. Era una noia jove, prima i pèl roja, molt bonica. El professor Queralt se la va mirar de dalt a baix amb molt d'interès. Decididament continuava essent ell mateix. Una dona bonica era capaç de fer-li perdre el cap, com sempre. Ella, com si se sentís observada, es va girar i es va trobar amb la seva mirada escrutadora. Se li van esbatarar els ulls com dues taronges i va respirar profundament. Al cap d'uns

segons, refeta de la sorpresa, va agafar un telèfon d'una tauleta, que ell no podia veure si no regirava la seva posició, i va pitjar un botó.

—Doctor! —Com que estava darrere seu, el professor Queralt no la veia, però la sentia parlar, i, pel to de veu, se la notava una mica desconcertada, com si hagués passat quelcom inesperat i important.— Doctor! El pacient s'ha despertat!

Va esperar un moment i va penjar. Llavors es va atansar al llit i li va somriure tímidament.

—¿Com se troba?

Ell encara no sabia ni si podia parlar, però, mecànicament, va contestar.

—Crec que bé...

I la seva veu va sonar clara, amb un deix de perplexitat. Ella va somriure més obertament.

—Ara ve el doctor Sunyer.

—¿El doctor Sunyer?

—Sí, és el director de l'equip mèdic que s'ha fet càrrec de vostè durant tot aquest temps.

—¿Quin equip mèdic? ¿Quin temps?... ¿On soc?

Ella va a tornar a somriure tímidament, com per fugir d'estudi.

—Ara vindrà el doctor Sunyer i el posarà al corrent de tot.

Efectivament, encara no havia acabat la frase i un home de mitjana edat, amb els cabells grisos i un bigoti poblat i descuidat va creuar la porta. Vestia d'una manera clàssica: camisa blanca, corbata... i la bata de metge oberta al damunt. Era un home més aviat baixet, no obès, però de formes moderadament arrodonides. Vist en conjunt, tenia un aspecte, es podria dir, ovalat.

Desprenia una sensació confortable i de clara bonhomia. A la seva cara rodona destacaven els ulls petits però molt vius, emmarcats per unes ulleres també rodones i una mica massa grans. Se li va adreçar directament amb la mà estesa i un somriure ampli i franc. Li va encaixar la mà amb força i efusió.

—Professor Queralt! Bon dia i benvingut! Soc el doctor Sunyer i estic molt content que torni a estar plenament amb nosaltres, amb tota la consciència.

El professor amb prou feines va trobar les paraules per respondre.

—Gràcies... Molt de gust.

La infermera li va demanar al doctor si la necessitava per a alguna cosa més.

—No, gràcies —va contestar el doctor Sunyer—, ara el professor Queralt i jo hem de parlar llargament. Si em cal res, ja l'avisaré.

La noia va sortir i va tancar la porta. El doctor Sunyer va assenyalar la butaca i es va tornar a adreçar al professor.

—¿Em permet?

I, sense esperar resposta, la va acostar al llit i s'hi va asseure, gairebé a la punta, amb l'esquena dreta, sense arreparar-se, però sense perdre el seu aire cordial i proper, gens tens, i amb una actitud que donava a entendre que s'hi pensava passar una bona estona.

El professor Queralt no gosava dir res. Encara li costava assimilar que tot just feia cinc minuts que s'havia despertat després de ves a saber quan de temps... ¿Què? ¿Adormit...? ¿En coma...? I que, no només s'havia despertat del tot i tenia el cap absolutament clar, sinó que, a més a més, el seu cos responia, com havia pogut

comprovar en parlar o en estrènyer la mà del metge, fins i tot les seves pulsions més primàries s'activaven instantàniament —encara no s'havia tret del cap la figura de la infermera pèl roja, que recordava amb tot detall—. Era estrany tot plegat. I encara més que tingués amnèsia selectiva. Com que el doctor Sunyer el mirava encuriosit i semblava que esperés que ell li formulés alguna pregunta, li va comentar això darrer.

—Doctor, tinc amnèsia selectiva.

El doctor Sunyer va somriure amb una certa condescendència i li va contestar:

—Ja ho sé. Ara li explicaré i ho entendreà perfectament, no es preocupi.

—Bé—va contestar el professor Queralt—, l'escolto.

El doctor Sunyer es va acomodar millor a la butaca, però de tal manera que el contacte visual entre tots dos continuava essent proper i directe, i va adoptar un posat reflexiu.

—A veure... ¿Per on comencem...? Vostè té una mentalitat molt oberta i sé que pot acceptar perfectament tot el que li explicaré. Només li prego que, provisionalment, em faci confiança, per la fluïdesa del relat ¿comprèn? Després tindrà ocasió de comprovar-ho tot personalment... Mmm... Faci'm totes les preguntes que cregui convenient, però permeti'm que, si en alguna s'avança als esdeveniments, posposi la resposta. Es tracta de què no perdem la coherència de la història. Al final, li prometo que haurem parlat de tot.

—Em té intrigat.

—No pateixi, no li dic que de seguida li aclariré tots els interrogants, ens portarà una bona estona, però li asseguro que tindrà una informació exhaustiva... Miri,

si li sembla, començaré pel començament, aniré seguint un ordre cronològic.

—Com vostè vulgui.

—Bé. Segurament recorda que li estaven fent una entrevista en un auditori de la seva ciutat, era per a un cicle de conferències i debats. Vostè llavors tenia vuitanta-cinc anys. A mitja entrevista va patir un infart cerebral i el van portar a un hospital, on el van intervenir.

—Alguna cosa recordo. Estava parlant i em vaig marejar, sí.

—Exacte. Eren els primer símptomes... Però el que potser ja no deu recordar, és que, uns anys abans, vostè havia publicat un text sobre el futur de l'evolució conjunta de la cultura i de l'espècie humana, que va tenir un cert èxit, moderat.

El professor Queralt va furgar en la memòria, sense gaire sort. Tampoc no entenia la relació d'una cosa amb l'altra.

—Em sona remotament, però...

—Tant se val.

El doctor Sunyer es va repenjar del tot en el respatller de la butaca, va tirar el cap enrere i va tancar els ulls, com per concentrar-se millor.

—El cas és que aquest text i algun altre que vostè va escriure al respecte, van arribar a mans de grups evolucionistes, primer nord-americans i després de tot el món, que estaven debatent sobre idees molt similars i els van causar un gran impacte.

—Ah sí! Me'n venen imatges.

—Ells tenien molt d'interès per parlar amb vostè, volien que anés als Estats Units i altres països a fer conferències... però vostè va declinar molt educadament totes les ofertes.

—Esclar! Jo ja era molt gran. I tenia una feinada de por. A més a més, el que havia escrit era una pura especulació, una ficció futurista, gairebé el desig d'un vell evolucionista que volia creure en el poder de l'evolució i la plasticitat de la nostra espècie... Quan tenia alguna cosa per dir ja l'escrivia, però tota aquesta pompa la trobava fora de lloc i molt inoportuna —ho havia dit tot de carrereta i es va quedar parat—. Vaja! Sí que és selectiva la meva amnèsia. Això ho recordo perfectament. —I era veritat, hi havia algunes coses, no gaires, que les recordava tan clares com si les tingués al davant i després hi havia zones immenses de la seva memòria més fosques que la gola d'un llop.

El doctor Sunyer va riure espontàniament.

—És normal. El cas, però, és que la seva resistència no va fer res més que alimentar la seva aureola de profeta, de visionari. El seus escrits van ser agafats pels seus seguidors pràcticament com una descripció literal del futur.

—Sí, sí. Ho recordo. I també que no em va fer cap gràcia. Quina bajanada!

—Aquests grups no tenien gaire rellevància, però s'hi va implicar una institució molt influent aleshores, una fundació. Per la importància de les seves premonicions...

—Premonicions, no, per favor —va protestar vivament el professor—. Mai no ha estat la meva pretensió.

—¿I com vol que n'hi digui?

—Jo aplicava la prospectiva evolucionista i d'aquí en sortien aproximacions, prediccions, que ara no dic que fossin encertades, però tampoc no eren especulacions sense fonament... Les premonicions són una altra cosa.

—Està bé, està bé. Tampoc cal que discutim per paraules. Bé, diguem que vostè va assenyalar uns deter-

minats camins... El cas és que van decidir que, just abans de la seva mort, se'l conservés en suspensió inanimada reversible segons les tècniques més avançades que hi havia en aquell moment.

Aquesta informació va agafar el professor Queralt de sorpresa.

—Jo...

—No, vostè no sabia res de tot això, fins i tot desconeixia els mètodes existents. Ja feia uns quants anys que la criopreservació, tal com l'havíem entesa, no s'aplicava. I si algú la continuava comercialitzant era purament per interessos econòmics d'una discutible moralitat. A vostè se li va aplicar un procediment molt més eficaç i segur.

—¿I quan...?

—Vostè ha dit que recordava quan va patir l'accident vascular...

—Sí, sí, vagament, vaja, no sabia què havia estat exactament, però me'n recordo.

—Doncs bé, d'aquest accident ja no es va refer. La seva situació, en aquells moments, era irrecuperable i llavors, amb el consentiment dels seus apoderats, es va procedir a iniciar el procés de suspensió vital.

—¿Els meus apoderats? ¿Que no tenia família?

—No. Que nosaltres sapiguem, no.

El professor Queralt va notar una sensació de tristesa que li envaïa la ment, però la va bandejar de seguida. El doctor Sunyer devia advertir alguna cosa perquè va mirar de tranquil·litzar-lo.

—Oh! Pensi que estem parlant de molts anys enrere.

—¿Sí? ¿Quan fa de tot això? —va preguntar amb veritable interès el professor— ¿Quan de temps he estat en aquesta situació que diu vostè?

Es va fer un silenci llarg. El doctor va trigar a respondre, com si no sabés si ho havia de dir o no. Primer va abaixar el cap, com rumiant, es va quedar així una estona i després va clavar fixament la mirada en els ulls del professor i va contestar decidit.

—A veure, no se m'esveri ara... Dos mil anys.

El professor va posar cara d'incrèdulitat, però, de fet, se sentia més sorprès i sobretot encuriós, que no pas alarmat o escèptic. Tot i així, l'efecte va ser majúscul.

—¿Dos mil anys!?

—Aproximadament. Segons la manera de calcular el temps de la seva època, ara seríem al dia disset de juny del quatre mil quaranta-dos després de Crist.

El professor Queralt estava entre atònic i excitat. Dos mil anys després i estava parlant amb un ésser humà com ell. Era increïble. ¿O no? ¿O de fet no estava parlant amb un ésser humà, o no feia dos mil anys? Potser algú li estava gastant una broma. Però vaja, no ho semblava, ni li sabia trobar cap sentit. Va decidir concedir el benefici del dubte.

—I ¿durant tot aquest temps...?

—Tot aquest temps no ha existit per a vostè, agafi-s'ho com un parèntesi, pràcticament com si hagués tornat a néixer.

—I ¿per què em reviuem precisament ara, després de dos mil anys?

—Tot arribarà, professor, tingui paciència. Abans m'agradaria explicar-li com ha evolucionat el món i la nostra espècie durant tots aquests segles, ordenadament si pot ser.

—Sí, sí, esclar. Em sembla molt bé.

El professor Queralt continuava a l'expectativa. Es va bellugar una mica per estar més còmode i es va disposar a escoltar el que el doctor li havia d'explicar, amb tota la seva atenció però també amb tots els dispositius del seu esperit crític activats. Era ben estrany tot plegat. Havia succeït tot tan de pressa... Dos mil anys hivernat, o com s'hagués de dir, segons afirmava el doctor, i ara el reanimaven i, sense solució de continuïtat, sense moure's del llit, es disposava a escoltar la història de la humanitat durant aquest llarg període. Era una mica de bojos. Ni tan sols li havien donat res per menjar, ni un temps per refer-se, ni li havien fet cap prova. Semblarien unes precaucions, i una deferència, mínimes... —va pensar el professor—. Però la veritat és que es trobava la mar de bé i no tenia cap necessitat de cap mena. Se sentia completament lúcid i més que disposat a escoltar tot el que li haguessin d'explicar. Segur que seria engrescador, i, en tot cas, ja tindria l'ocasió d'avaluar-ho. O sigui que, endavant!

© del text: Llorenç Prats Canals, 2022
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S.L., 2023
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat
Primera edició: maig de 2023
ISBN: 978-84-1303-468-3
DL: L 172-2023
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L
www.bobala.cat

— imprès a **lleida** —

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.